

Ενότητα 3"

Ρατσισμός

Ορισμός: ρατσισμός ονομάζεται η διάκριση σε βάρος ατόμων, κοινωνικών ομάδων ή κατηγοριών ατόμων, που προσδιορίζονται με βάση τα φυλετικά ή κοινωνικά και πολιτιστικά τους χαρακτηριστικά, με αποτέλεσμα την ανάπτυξη υπεροχής και αισθήματος ανωτερότητας προς αυτούς.

Μορφές ρατσισμού

Α. φυλετικός: διακρίσεις βασισμένες στη διαφορετικότητα χρώματος ή εναντίον των φυλών του τρίτου κόσμου.

Β. εθνικός: η αίσθηση υπεροχής ενός έθνους έναντι των άλλων (εθνικισμός, σοβινισμός)

Γ. κοινωνικός: διακρίσεις βασισμένες στις πολιτικές, ιδεολογικές, οικονομικές και πολιτιστικές διαφορές, διακρίσεις σε βάρος των γυναικών, των μειονοτήτων, των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Αίτια

Α. Η οικογένεια και το σχολείο ή το κράτος καλλιεργούν ρατσιστικές αντιλήψεις.

Β. Τα ΜΜΕ παρουσιάζουν τη συμπεριφορά μεμονωμένων ατόμων ή ομάδων που επιβεβαιώνει ρατσιστικές αντιλήψεις (π.χ. οι γυναίκες παρουσιάζονται αδύναμες, οι Τσιγγάνοι ως κακοποιοί).

Γ. Το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο.

Δ. Η έλλειψη ανθρωπιστικής παιδείας, όπου τονίζεται η αξία του ανθρώπου ανεξάρτητα από την εθνικότητα του, το φύλο ή την κοινωνική τάξη στην οποία ανήκει.

Ε. Η απομόνωση των πνευματικών ανθρώπων οδηγεί σε κατάσταση πνευματικού σκοταδισμού.

Στ. Η έλλειψη αρχών και ηθικών αξιών, η ηθική κρίση της εποχής μας.

Ζ. Ο εγωισμός και η αλαζονεία του σύγχρονου ανθρώπου και η τάση του να ψάχνει "θύματα".

Η. Οι σύγχρονες κοινωνίες είναι πολυπολιτισμικές και έτσι ευνοείται ο ρατσισμός.

Θ. Η δυσκολία να αποδεχθούμε το διαφορετικό.

Ι. Ο οικονομικός ανταγωνισμός και η οικονομική εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.

Ια. Το αίσθημα της ξενοφοβίας εξαιτίας του κινδύνου αφομοίωσης των πιο αδύναμων λαών από τους πιο ισχυρούς.

Ιβ. Φιλόδοξοι ηγέτες προκειμένου να ικανοποιήσουν τις πολιτικές του σκοπιμότητες παρασύρουν το λαό σε επικίνδυνες ρατσιστικές αντιλήψεις.

Ιγ. Ο ρατσισμός χρησιμοποιείται ως άλλοθι για να αποπροσανατολιστεί ο λαός από σοβαρά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα.

Συνέπειες

- A. Η εκμετάλλευση των αδυνάτων από τους δυνατούς.
- B. Οι άνθρωποι διαχωρίζονται σε προνομιούχους και μη προνομιούχους.
- Γ. Καλλιεργείται πνεύμα ανταγωνιστικότητας και εμφανίζονται φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας (βία και εγκληματικότητα).
- Δ. Όσοι αντιμετωπίζονται ρατσιστικά νιώθουν άγχος και απαισιοδοξία.
- Ε. Προβάλλεται το ατομικό συμφέρον.
- Στ. Καταστρατηγούνται τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Ζ. Ο ρατσισμός υποβαθμίζει ακόμα περισσότερο την ποιότητα ζωής των μεταναστών κυρίως.

Τρόποι αντιμετώπισης

- A. Παροχή κατάλληλης παιδείας για:
 - ανάπτυξη αισθημάτων αλληλοσεβασμού και ανάπτυξης κριτικής σκέψης, ώστε η διαφορά να είναι αποδεκτή.
- B. Ενεργοποίηση των πνευματικών ανθρώπων για την καλλιέργεια ανθρωπισμού.
- Γ. Εφαρμογή δημοκρατικών θεσμών και σεβασμός ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Δ. Αγάπη για την ειρήνη και διαμόρφωση πνεύματος πατριωτισμού και όχι εθνικισμού.
- Ε. Απαλλαγή από φαινόμενα ξενοφοβίας και προσπάθεια προσέγγισης των λαών.
- Στ. Οι διεθνείς οργανισμοί να φροντίζουν για την εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την παραδειγματική τιμωρία όσων τα παραβιάζουν.
- Ζ. Παροχή κάθε είδους βοήθειας στους ανθρώπους που καταπιέζονται από το ρατσισμό.